

The page features a decorative design with three large, overlapping blue circles of varying shades (dark blue, medium blue, and light blue) arranged vertically. Two thin, light blue diagonal lines cross the page from the top-left to the bottom-right, framing the central text.

گزارش سال 2016

کمپین فعالین بلوچ

نقض حقوق بشر در بلوچستان

0097-1506340443

001-7099095767

balochcampaign@gmail.com

info@balochcampaign.com

➤ **بخش اول:**

مقدمه

➤ **بخش دوم:**

وضعیت زندانیان:

- اجرای حکم اعدام
- صدور حکم برای زندانیان
- نقض حقوق زندانیان

➤ **بخش سوم:**

وضعیت جامعه مدنی:

- بازداشت ها
- احضار، بازجویی و تفتیش
- کشته و زخمی شدن شهروندان توسط ماموران
- مصونیت از مجازات
- آزادی مطبوعات ، اینترنت و موارد فرهنگی
- وضعیت آموزشی
- حقوق زنان
- حقوق کودکان
- کارگران
- وضعیت معیشتی و اقتصادی
- سایر موارد از وضعیت جامعه مدنی

➤ **بخش چهارم:**

گزارشهایی از وضعیت امنیت و نا امنی

گزارش پیشرو حاصل تلاش تیم کمپین فعالین بلوچ جهت استخراج، توثیق و انتشار گزارشهای نقض حقوق مردم بلوچ در ایران است و گام مثبتی است جهت تقویت جامعه مدنی، بالابردن اعتماد مردم و فعالان و نشان دادن قدرت مبارزه مدنی و منفی در مقابل حاکمیتی که به طور عموم در بلوچستان از شیوه های خشن چون بازداشت و ضرب و شتم، توهین و تحقیر پرونده سازی و اعدام برای ساکت نگه داشتن مردم در برابر سیاستهای تبعیض آمیز استفاده می کند.

در این گزارش سالیانه ارزیابی می شود که جمهوری اسلامی ایران نقض گسترده سیستماتیک حقوق بشر را کماکان ادامه می دهد، و گزارشات واصله نمایانگر وضعیتی هست که در آن حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نادیده گرفته شده و در قوانین و یا در اجراء پایمال شده است. در این گزارش به باز گذاشته شدن دست ماموران امنیتی در برخوردهای فراقانونی، ایجاد رعب و وحشت نیز اشاره شده است.

علیرغم تهدیدهای مختلفی که سازمان کمپین فعالین بلوچ در سالهای اخیر از سوی نهادهای امنیتی دریافت کرده است ثبات و انگیزه بالای نیروهای مدنی در جهت تلاش برای احقاق حقوق و انتشار موارد نقض حقوق بشر در بلوچستان ستودنی است.

برای جمع آوری این گزارش تلاش بسیاری شده که علیرغم کمبود امکانات و ... از هر گونه نواقصی دور بمانیم اما وجود نواقص احتمالی در این گزارش خود نشانگر تداوم وضعیت دشواری است که سازمان کمپین فعالین بلوچ به دلیل عدم اجازه فعالیت در بلوچستان و پیچیدگی های موجود در این منطقه با آن دست به گریبان است.

*** وقایع این گزارش در فاصله زمانی 11 دی 1394 تا 12 دی 1395، که برابر است با دوره یک ساله 2016 اتفاق افتاده اند:**

در آن دسته از کشورهای جهان که مجازات اعدام وجود دارد، بیشتر کسانی که با اعدام روبه‌رو هستند در ارتباط با جرائم مواد مخدر قرار دارند. در ایران ۷۶ درصد از اعدام‌ها در سال ۲۰۱۲ و ۶۲ درصد در سال ۲۰۱۳ مربوط به موضوع مواد مخدر بوده است، سال ۱۳۹۳ (مقارن با ۲۰۱۵م) مسئولان قضائی اعلام کردند ۸۰ درصد از اعدام‌ها مربوط به مواد مخدر است. درباره اعدام و زندان محکومین تحت جرایم مواد مخدر همین بس که هرچه شمار اعدام افزایش یافته، آمار جرائم مربوط به مواد مخدر، از تولید گرفته تا فروش و توزیع و اعتیاد، نه فقط کاهش نیافته، بلکه روندی افزایشی داشته است و بارها مسئولان قضائی و انتظامی اعلام کرده‌اند اعدام مجرمان مواد مخدر کارآمد نبوده است. زندان و اعدام ابزار کارآمدی نبوده، زیرا منابع اصلی این معضل که بی‌کاری، فقر اقتصادی و فقر فرهنگی است، از بین نرفته‌اند. این اعدام‌ها پیامدهای گسترده‌ای داشته‌اند و هزینه‌های پنهانش بسیار عظیم‌تر از هزینه‌های آشکار است و چون بررسی و محاسبه‌ای انجام نمی‌شود، به آن اعتنا هم نمی‌شود. استان سیستان و بلوچستان به دلایل بسیار روشن از قبیل آمار بی‌کاری بالا، فقر، پایین بودن سطح تحصیلات و آموزش، همجواری با کشورهای همسایه و موارد بسیاری دیگر یکی از استانهایی هست که همواره بیشترین آسیب را در این زمینه دیده است. بر اساس برآوردهای کمپین فعالین بلوچ تنها در سال ۲۰۱۶ در استان سیستان و بلوچستان دستکم ۳۲ مورد اجرای حکم اعدام در مورد شهروندان بلوچ اجرا شده است که ۲۴ مورد آن تحت جرایم مواد مخدر (تقریباً ۷۵٪ از کل اعدامها) و بقیه تحت دیگر جرایم بوده است. لازم به ذکر است که موارد متعدد از اجرای احکام اعدام تحت جرایم امنیتی و عقیدتی در سال گذشته به وقوع پیوسته است که متأسفانه خانواده و نزدیکان این عزیزان به علت تهدید نهادهای امنیتی از تایید و گفتگو منصرف گشته‌اند و کمپین فعالین بلوچ به دلیل عدم توثیق کامل از ذکر آمار آنان خودداری نموده است. همچنین در این سال بر اساس گزارشهای رسیده ۱۳ حکم اعدام در دادگاههای ایران در مورد شهروندان بلوچ صادر شده است که از این میان ۱۰ مورد آن (۷۷٪) تحت جرایم مواد مخدر بوده و مابقی احکام تحت جرایم امنیتی و قصاص از سوی قوه قضائیه صادر شده است.

اجرای حکم اعدام

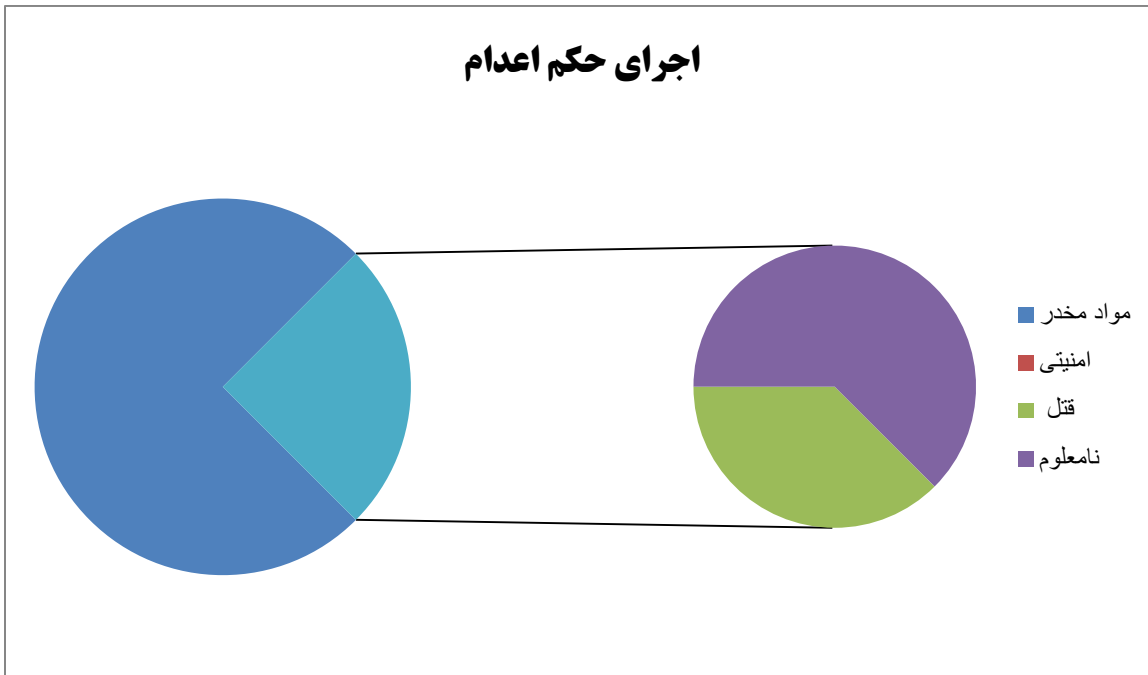
- خالد کردی - تحت جرائم مواد مخدر - بازداشت در سن ۱۳ سالگی - اعدام در زندان مرکزی زاهدان. 5 بهمن 94
- مسلم آباریان - تحت جرائم مواد مخدر - بازداشت در سن ۱۳ سالگی - اعدام در زندان مرکزی زاهدان. 5 بهمن 94
- جمشید دهواری، متهم به قتل - زندان مرکزی زاهدان اعدام در تاریخ: 7 اردیبهشت 95
- صادق ریگی، متهم به قتل - زندان مرکزی زاهدان اعدام در تاریخ: 7 اردیبهشت 95
- محمد سنجولی، متهم به قتل - زندان مرکزی زاهدان اعدام در تاریخ: 7 اردیبهشت 95
- محسن بهاء الدینی تحت جرائم مواد مخدر - زندان میناب - اعدام در تاریخ: 19 اردیبهشت 95
- مسلم محمود زهی خاشی تحت جرائم مواد مخدر در زندان شیراز به دار آویخته شد. تاریخ 4 خرداد 95
- رضا نارویی تحت جرائم مواد مخدر در زندان سیرجان اعدام شد. تاریخ 29 مرداد 95-
- حبیب جمالزهی (شهنوازی) - تحت جرائم مواد مخدر - در زندان بندر عباس اعدام شد. تاریخ 31 مرداد 95
- خسرو بادفر تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد - تاریخ 20 شهریور 95
- طارق تاراح تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد - در تاریخ 20 شهریور 95
- عبدالستار حوت از روستای مومان تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد - در تاریخ 20 شهریور 95

- محمد امین بی باک فرزند صابر تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- در تاریخ 20 شهریور 95
- قاسم فرزند حاجی عثمان از کنارک تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- در تاریخ 20 شهریور 95
- طارق فرزند شیردل از جهلیان تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- در تاریخ 20 شهریور 95
- حنیف از کنارک تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- در تاریخ 20 شهریور 95
- خدابخش بلوچ تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- علی بلوچ تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- چاکر بلوچ تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- محمد محمد زهی تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- مهدی مرادی اهل جاسک تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- محمد قورچی زاده اهل میناب تحت جرائم مواد مخدر در زندان میناب اعدام شد- در تاریخ 6 مهر 95
- آصف سید زاده تحت جرائم مواد مخدر در زندان مرکزی کرج اعدام شد- در تاریخ: 4 آذر 95
- داوود توتال زهی تحت جرائم مواد مخدر در زندان مرکزی کرج اعدام شد- در تاریخ: 4 آذر 95
- مسعود کرزهی فرزند قادربخش تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- در تاریخ: 24 آذر 95
- نهتانی 65 ساله تحت جرائم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد- 24 آذر 95

- گمشادزهی تحت جرایم مواد مخدر در زندان بندر عباس اعدام شد. 24 آذر 95

شهروندان بلوچ اعدام شده که اطلاعات آنها کامل نیست

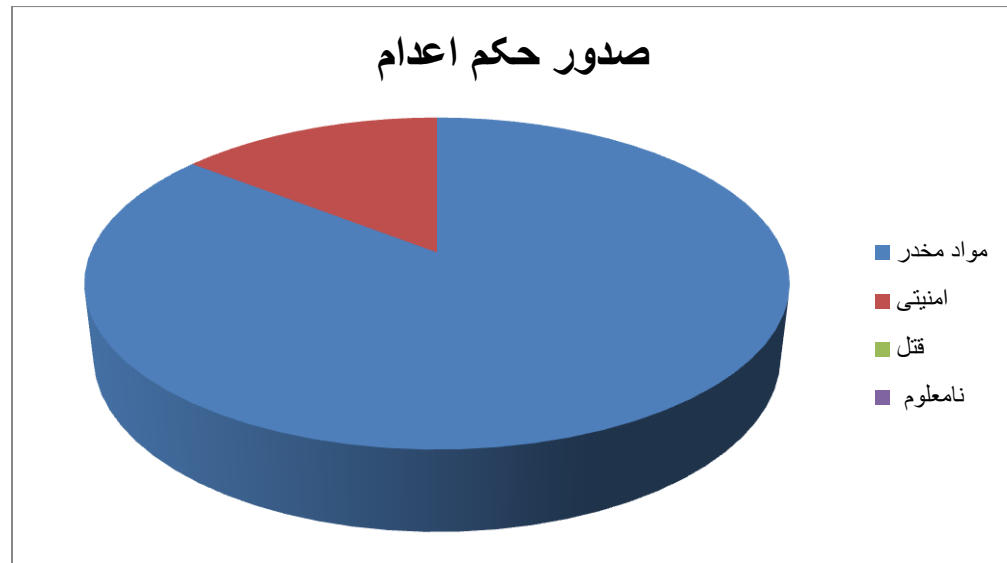
- 5 شهروند بلوچ در زندان مرکزی زاهدان به اتهام مواد مخدر اعدام شدند. اسامی آنها به دست نیامد. در تاریخ 7 اردیبهشت 95



صدور حکم برای زندانیان

در تاریخ 3 اسفند حکم اعدام ده زندانی زندان مرکزی زاهدان که تحت جرائم مواد مخدر محاکمه شدند از سوی دیوان عالی کشور تایید شد و این زندانیان در انتظار اجرای حکم اعدام هستند. اسامی این زندانیان هم پرونده:

- نوشیروان عمرزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- محمد امین عمرزهی معروف به جما - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- یوسف گنگوزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- علیرضا نارویی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- غلامرسول مزارزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- ناصر عمرزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- حسین دادور - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- عبدالله صلاحزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- مرادبخش بلوچی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- نبی مزارزهی - حکم اعدام - تحت جرائم مواد مخدر تاریخ صدور حکم: 3 اسفند 94
- جابر صبوری محکوم به اعدام، بخاطر مشارکت در تظاهرات در اعتراض به بازداشت مولوی نقشبندی در شهرستان راسک سرباز. 2 اسفند 94
- الیاس قلندرزهی 21 ساله - دریافت حکم اعدام - زندان مرکزی زاهدان - اتهامات امنیتی - 29 آذر 95
- حسن دهواری 28 ساله - دریافت حکم اعدام - زندان مرکزی زاهدان - اتهامات امنیتی - 29 آذر 95

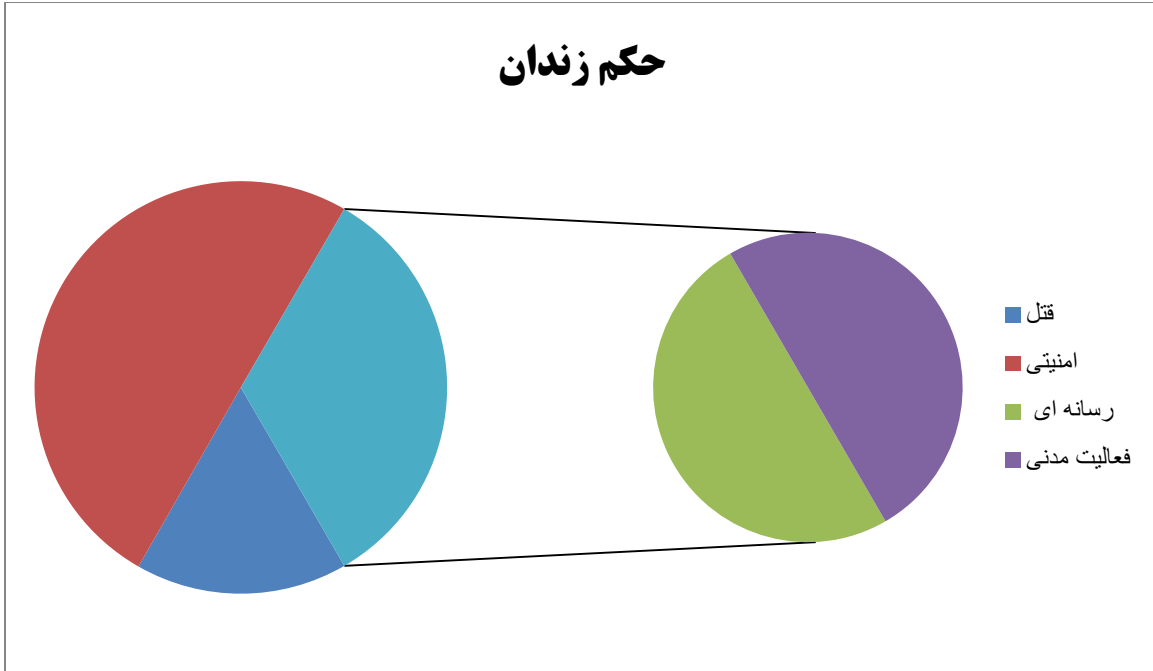


حکم زندان

متأسفانه برای کمپین فعالین بلوچ در سال گذشته تنها گزارش 6 نفر که حکم زندان برای آنها صادر شده توثیق شده است که دلیل آن عدم تماس های پیگیر و تهدید شهروندان بلوچ در ارسال گزارشهای موثق به کمپین میباشد. در میان احکام ثبت شده در خصوص شهروندان بلوچ تقریباً 50 درصد احکام تحت جرایم امنیتی بوده است. تبلیغات منفی، هدفمند و گسترده حکومتی در بیش از سه دهه اخیر مبنی بر وجود آمیزه ای ناهمگون از جوهره جرم خیزی در بلوچستان و سرشت غیر واقعی از فرهنگ جامعه بلوچ، مروج نگاهی غیر واقعی اما ابزاری و استثمارگری است که دو هدف مشخص را دنبال می کند: تخریب حس خودباوری و اعتماد به نفس بلوچها، و باور ذهنی بقیه هموطنان برای اجتناب ناپذیر بودن مولفه تبعیض آن هم بر پایه ادعای نادرست عدم توسعه فرهنگی و کمبود سرمایه انسانی در بلوچستان. به وجود آوردنگان این فضا با استمداد از این زمینه ها همواره هر گونه حرکت و فعالیت مدنی و اجتماعی را به شدیدترین شکل ممکن سرکوب و تلاش کرده اند که فضای ترس و ارباب در منطقه را تحکیم کنند. تشدید این فضای امنیتی و باز بودن دست بازیگران امنیتی این امکان را میدهد که اولاً بازداشتهای غیر قانونی و فراقانونی و تحت فشار

قرار دادن قضات در صدور احکام غیر منطبق با رفتار شهروندان توجیه پذیر باشد و ثانیاً حقوق زندانیانی که در این مسیر محکوم به حبس شده اند به کرات نقض شود . در سال 2016 دستکم 35 درصد از زندانیان بلوچ بازداشت‌های طولانی مدت و غیر قانونی در شرایط سخت را تجربه کرده اند ، در 14 درصد موارد هنوز خبری از بازداشت شدگان بدست نیامده است . عدم دسترسی به پزشک ، شکنجه و مرگ در اثر شکنجه برخی دیگر از موارد نقض حقوق زندانیان بلوچ در سال گذشته بوده است .

- یونس دهمرده مدیر مسئول پایگاه خبری گندم پرس 10 بهمن 94 به یک سال حبس و دو سال محرومیت از فعالیت رسانه ای محکوم شد.
- صلاح الدین بلیده ای یکی از معترضان بازداشت مولوی نقشبندی 2 اسفند 94 به 7 سال زندان محکوم شد.
- عبدالحمید کهرزهی، به اتهام “همکاری با گروه های مخالف نظام” توسط دادگاه انقلاب زاهدان به ۱۶ سال حبس محکوم شد- در تاریخ 9 دی 1395
- عطاءالله هوت به اتهام “همکاری با گروه های مخالف نظام” توسط دادگاه انقلاب زاهدان به ۱۶ سال حبس محکوم شد- در تاریخ 9 دی 1395
- عبدالصمد هوت به اتهام “همکاری با گروه های مخالف نظام” توسط دادگاه انقلاب زاهدان به ۱۶ سال حبس محکوم شد- در تاریخ 9 دی 1395
- عبدالغفور مزارزهی به اتهام قتل پس از 13 سال بلاتکلیفی در زندان به 32 سال زندان محکوم شد. 30 آذر 1395



نقض حقوق زندانیان

دستکم 48 مورد نقض حقوق زندانیان توثیق شده است:

- وزارت اطلاعات از تحویل اتموبیل ضبط شده عمادالدین ملازهی زندانی سیاسی سابق بازداشتگاه وزارت اطلاعات و زندان مرکزی زاهدان ممانعت کرد. تاریخ خبر 28 دی 94

- مولوی نورالدین کاشانی زندانی سیاسی عقیدتی بلوچ از زندان مرکزی به قرنطینه زندان منتقل شد. تاریخ خبر 1 بهمن 94

- صادق ریگی زندانی سیاسی عقیدتی بلوچ از زندان مرکزی به قرنطینه زندان منتقل شد. تاریخ خبر ۱ بهمن ۹۴

- جمشید دهواری زندانی سیاسی عقیدتی بلوچ از زندان مرکزی به قرنطینه زندان منتقل شد. تاریخ خبر ۱ بهمن ۹۴

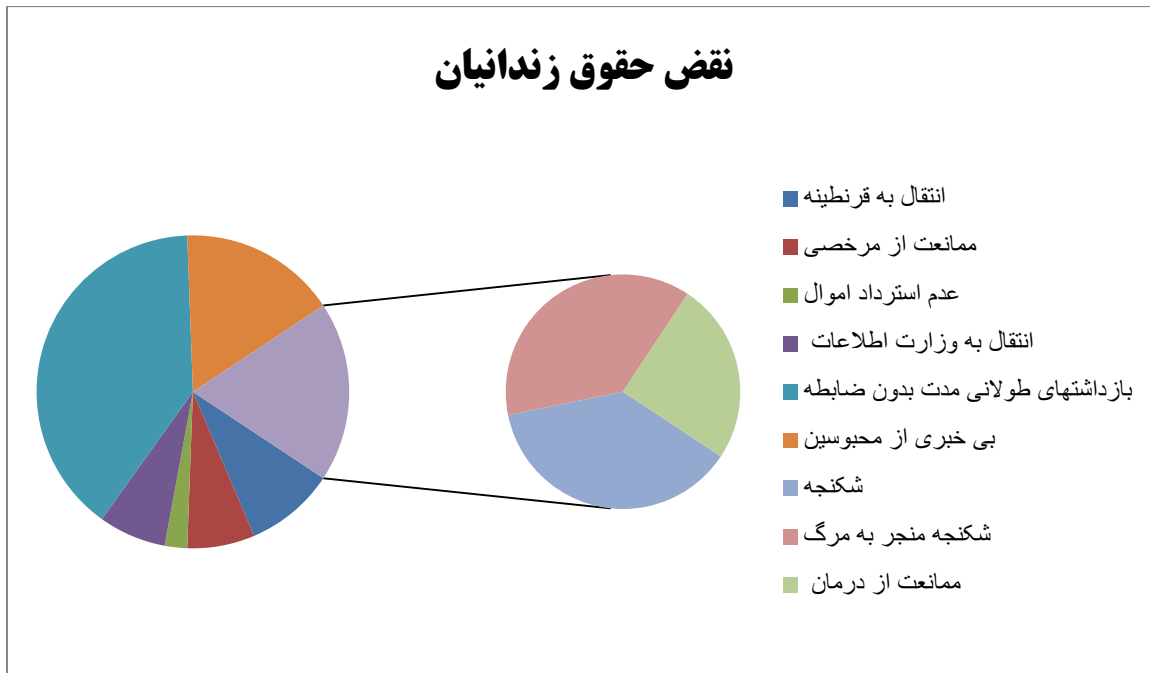
- محمد سارانی زندانی سیاسی عقیدتی بلوچ از زندان مرکزی به قرنطینه زندان منتقل شد. تاریخ خبر ۱ بهمن ۹۴

- عابد بمپوری زندانی سیاسی بلوچ که بیش از ۸ سال است که در زندان بسر می برد وزارت اطلاعات از اعزام به مرخصی وی ممانعت کرد. تاریخ خبر ۱۳ بهمن ۹۴
- اسحاق کلکلی زندانی سیاسی بلوچ که بیش از ۸ سال است که در زندان بسر می برد وزارت اطلاعات از اعزام به مرخصی وی ممانعت کرد. تاریخ خبر ۱۳ بهمن ۹۴
- ابوبکر ملازهی از زندانیان سیاسی بلوچ از زندان مرکزی زاهدان به وزارت اطلاعات انتقال داده شد. تاریخ خبر ۲۴ بهمن ۹۴
- مولوی امان الله بلوچی بعد از چهار ماه نگهداری در اطلاعات به زندان مرکزی زاهدان انتقال داده شد. تاریخ خبر ۲۸ اسفند ۹۴
- عبدالرحیم کوهی بعد از چهار ماه نگهداری در اطلاعات به زندان مرکزی زاهدان انتقال داده شد. تاریخ خبر ۲۸ اسفند ۹۴
- زندانیان قرنطینه زندان زاهدان در اعتراض به نبود غذای کافی و کیفیت بسیار پایین آن و "مشکلات فراوان دیگر" دست به اعتصاب غذا زدند. تاریخ خبر 25 فروردین 95
- مولوی نور الدین کاشانی به "اتهامات امنیتی" دو سال و هشت ماه است که در زندان زاهدان در وضعیت بلاتکلیفی به سر می برد. تاریخ خبر 29 فروردین 95
- دو سال بیخبری مسعود سیدزاده شهروند بلوچ که ۱۸ خرداد سال ۱۳۹۲ در مسیر خاش سراوان ناپدید شد. خانواده از وی هیچ اطلاعی ندارند. تاریخ خبر 1 اردیبهشت 95
- بی خبری 200 روزه از 7 تن از بازداشت شدگان روحانی اهل سنت بلوچ ساکن در استان گلستان به نام های: 1- مولوی عبدالرحیم گرگیج 2- مولوی عبدالحکیم گرگیج 3- مولوی جمعه گرگیج 4 - مولوی محمد بلوچ 5- مولوی علیرضا اشترک فرزند جمعه، امام جماعت روستای قراول از توابع شهرستان کلاله 6- ابراهیم زرین 7 - محمد ترکمن. تاریخ گزارش 8 اردیبهشت 95
- منصور محمود زهی زندانی بلوچ زندان مرکزی زاهدان علیرغم داشتن سرطان معده و درخواست معالجه اما با ممانعت مسئولان زندان مواجه است. تاریخ خبر 13 اردیبهشت 95

- سخی ریگی و بلاگ‌نویس بلوچ، فعال سیاسی و زندانی تبعیدی به زندان اهواز در آستانه هشتمین سال حبس. تاریخ خبر 6 خرداد 95
- سعید ریگی زندانی بلوچ، پس از اعتراض نسبت به “برخورد های تبعیض آمیز” و “بی حرمتی به شعائر عبادی اهل سنت” به شدت مورد ضرب و شتم و شکنجه قرار گرفت. تاریخ خبر 20 خرداد
- جلیل ریگی زندانی بلوچ، پس از اعتراض نسبت به “برخورد های تبعیض آمیز” و “بی حرمتی به شعائر عبادی اهل سنت” به شدت مورد ضرب و شتم و شکنجه قرار گرفت. تاریخ خبر 20 خرداد
- محمد حسین نجفی (اهل تهران)، زندانی زندان زابل پس از اعتراض نسبت به “برخورد های تبعیض آمیز” و “بی حرمتی به شعائر عبادی اهل سنت” به شدت مورد ضرب و شتم و شکنجه قرار گرفت. تاریخ خبر 20 خرداد
- مولوی امان الله بلوچی با گذشت بیش از ده ماه از بازداشت در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 19 شهریور 95
- حافظ عبدالرحیم کوهی کوهی با گذشت بیش از ده ماه از بازداشت در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 19 شهریور 95
- ابوبکر ملازهی با گذشت بیش از 630 روز از بازداشت همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 29 شهریور 95
- ابوبکر (صدیق) بهرامزهی با گذشت بیش از 630 روز از بازداشت وی همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 29 شهریور 95
- عامر گهرامزهی با گذشت بیش از 630 روز از بازداشت وی همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 29 شهریور 95
- عبدالستار بهرامزهی با گذشت بیش از 630 روز از بازداشت وی همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 29 شهریور 95
- داوود بهرامزهی با گذشت بیش از 630 روز از بازداشت وی همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد. تاریخ خبر 29 شهریور 95

- ادريس بليده اى با گذشت بيش از 630 روز از بازداشت وى همچنان در بلاتكليفي بسر مى برد. تاريخ خبر 29 شهريور 95
- بشير بليده اى با گذشت بيش از 630 روز از بازداشت وى همچنان در بلاتكليفي بسر مى برد. تاريخ خبر 29 شهريور 95
- مصيب وطن خواه با گذشت بيش از 630 روز از بازداشت وى همچنان در بلاتكليفي بسر مى برد. تاريخ خبر 29 شهريور 95
- نجيب رئيسى با گذشت بيش از 630 روز از بازداشت وى همچنان در بلاتكليفي بسر مى برد. تاريخ خبر 29 شهريور 95
- امين رئيسى با گذشت بيش از 630 روز از بازداشت وى همچنان در بلاتكليفي بسر مى برد. تاريخ خبر 29 شهريور 95
- عزيز انوريان زندانى بيمار قلبى به علت عدم رسيدگى به موقع مسؤلان فوت كرد. 11 مهر 95
- محمد گرگيج فرزند ظريف 31 ساله بازداشت در تاريخ 20 مهر 95 پس از بازداشت توسط ماموران زير شکنجه فوت کرده و ماموران جسد وى را به سردخانه تحويل دادند.
- به دستور خليلى مسؤل حفاظت زندان مرکزی زاهدان ماموران به بند سه زندان يورش برده و با بهم ريختن و تخریب وسائل زندانيان اقدام به تفتيش و بازرسی کرده اند. 27 مهر 95
- اقبال رحمت زهى فرزند شه بیک سرباز وظيفه اى که محل خدمت سربازی را ترک کرده بود توسط ماموران اداره آگاهی چابهار بازداشت و مورد شکنجه و ضرب و شتم قرار گرفت. 28 مهر 95
- وزارت اطلاعات برای چندمین بار از اعزام به مرخصی عابد بمپوری زندانى سياسى بلوچ ممانعت کرد. 13 آبان 95
- حاج غلام نبی ريگى پيرمردى که بالای 50 سال سن دارد به قرنطینه زندان منتقل و ريش هاى او تراشیده شدند. 19 آبان 95

- رحیم امیریان فرزند شیرمحمد توسط ماموران نیروی انتظامی بازداشت شده و در اثر شدت شکنجه در پاسگاه مهرستان جان باخت. 24 آبان 95
- مولوی نور الدین کاشانی فرزند خداداد که از مرداد ماه ۱۳۹۲ تا کنون در زندان مرکزی زاهدان به سر می برد به دادگاه ویژه روحانیت احضار شد. 9 آذر 95
- سه زندانی محکوم به اعدام زیر ۱۸ سال از زندان زاهدان گریختند. 13 آذر 95
- مولوی نور الدین کاشانی زندانی سیاسی بلوچ پس از احضار توسط دادگاه ویژه روحانیت مشهد به زندان مرکزی زاهدان بازگردانده شد. 15 آذر 95
- عمادالدین ملازهی از زندان سراوان مجدداً به وزارت اطلاعات زاهدان منتقل شد. 3 دی ماه 95



بازداشت ها

اصل سی و دوم قانون اساسی مقرر میدارد که هیچکس را نمی توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتبا به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. متخلف از این اصل طبق قانون مجازات می شود. ماده ۴۹ قانون آیین دادرسی کیفری مقرر میکند، به محض آنکه متهم تحت نظر قرار گرفت، حداکثر ظرف یک ساعت، مشخص سجلی، شغل، نشانی و علت تحت نظر قرار گرفتن وی، به هر طریق ممکن، به دادرسی محل اعلام شود. در ماده 50 این قانون مقرر شده است که چنانچه شخصی تحت نظر است در مظان اتهام جرم قرار گرفته است اگر در دادگاه مشخص شود که فرد مذکور مجرم نیست قرار مجرمیت در این قانون تبدیل به قرار جلب دادرسی میشود. دادستان هر شهرستان با درج مشخصات مزبور در دفتر مخصوص و رایانه، با رعایت مقررات راجع به دادرسی الکترونیکی، نظارت لازم را برای رعایت حقوق این افراد اعمال میکند و فهرست کامل آنان را در پایان هر روز به رئیس کل دادگستری استان مربوط اعلام میکند تا به همان نحو ثبت شود. والدین، همسر، فرزندان، خواهر و برادر این اشخاص میتوانند از طریق مراجع مزبور از تحت نظر بودن آنان اطلاع یابند و پاسخگویی به بستگان درباره تحت نظر قرار گرفتن متهم تا حدی که با حیثیت اجتماعی و خانوادگی اشخاص تحت نظر منافات نداشته باشد، ضروری است. متأسفانه هر چند قوانین تقریباً روشنی در خصوص محدودیت در بازداشت خودسرانه و حقوق شخص بازداشت شده وجود دارد اما در بسیاری موارد شاهد بازداشت های طولانی مدت و غیر قانونی شهروندان در کشور هستیم. این مساله برای شهروندان بلوچ به دلایل مشخص بسیار شدید تر هست و تقریباً در اکثر موارد هیچ مسئولی جوابگو نیست. کمپین فعالین بلوچ در سال 2016 حدود 66 مورد بازداشت را ثبت نموده است که در این میان اطلاعات 28 مورد از بازداشت شدگان در دسترس هست. 10 مورد از این بازداشت شدگان بعد مدت 2 ساعت تا 2 ماه و به قید وثیقه های دست و پاگیر و مشکل ساز آزاد شده اند.

-
- عبدالله بلوچ فرزند شریف از بلوچ های استان گلستان توسط ماموران امنیتی بازداشت شد. 19 دی ماه 94
- عبدالله بلوچ فرزند مجید از بلوچ های استان گلستان توسط ماموران امنیتی بازداشت شد. 19 دی ماه 94
- حسین رحمانی ایرندگانی توسط ماموران اطلاعات بازداشت و پس از ۴۰ روز بیخبری به زندان خاش انتقال داده شد. 10 بهمن 94
- شهاب دهوری , دانشجوی اتاق عمل , بازداشت شده در زابل سه شنبه 21 بهمن 94
- ایوب صبوری فرزند حاج صدیق توسط نیروهای امنیتی در شهرستان چابهار بازداشت شد. 4 فروردین 95
- مولوی مومن بارکزی امام جماعت مسجد النبی پس از آنکه ” تصاویر تخریب خانه های مردم در منطقه توحید آباد معروف به منطقه برفی میرجاوه را منتشر کرده ” بازداشت شد. 17 فروردین 95
- محسن سپاهی دانشجوی علمی کاربردی ایرانشهری با گذشت یک ماه از خروج از خانه همچنان در بی خبری است. برادر وی گفت: به دست ارگان های امنیتی است. 18 اردیبهشت 95
- مولوی قاسم قنبرزهی مدرس مکتب قرآن دامن ایرانشهر بازداشت شد. 28 اردیبهشت 95
- احمد حسین زاده شهروند کرد اهل سنت ساکن بانه در مسیر زاهدان – نصرت آباد بازداشت شد. 13 خرداد 95
- عبدالصمد رحمانی فرزند عبدالرحمن طلبه دارالعلوم مکی زاهدان یک ماه پیش در شهر بیرجند یک ماه بازداشت و به مکان نامعلومی انتقال داده شده است. 21 تیر 95
- حمزه ریگی - اتهام حفاری در منزل به قصد وارد شدن به اماکن امنیتی مجاور - اما بعدا مشخص شد که جویندگان گنج بودند. تاریخ بازداشت 31 تیر 95
- حامد ریگی - اتهام حفاری در منزل به قصد وارد شدن به اماکن امنیتی مجاور - اما بعدا مشخص شد که جویندگان گنج بودند. تاریخ بازداشت 31 تیر 95

- سعید ریگی - اتهام حفاری در منزل به قصد وارد شدن به اماکن امنیتی مجاور - اما بعدا مشخص شد که جویندگان گنج بودند. تاریخ بازداشت 31 تیر 95
- مهدی ریگی - اتهام حفاری در منزل به قصد وارد شدن به اماکن امنیتی مجاور - اما بعدا مشخص شد که جویندگان گنج بودند. تاریخ بازداشت 31 تیر 95
- مولوی ادريس كرمزهی - اتهام حفاری در منزل به قصد وارد شدن به اماکن امنیتی مجاور - اما بعدا مشخص شد که جویندگان گنج بودند. تاریخ بازداشت 31 تیر 95
- عبدالرحمن سیرپازهی طلبه ای جامعه الحرمین چابهار توسط وزارت اطلاعات بازداشت شد. 17 مرداد 95
- رحیم بخش فرزند دلگوش توسط ماموران وزارت اطلاعات بازداشت شد. 21 مرداد 95
- مولوی عبید الله شیهکی استاد مکتب علوم دینی نرمانشیر به دلیل فعالیت های مذهبی بازداشت شد. 15 شهریور 95
- مولوی امین شیهکی استاد مکتب علوم دینی نرمانشیر به دلیل فعالیت های مذهبی بازداشت شد. 15 شهریور 95
- عمران دلداری اهل جالق توسط سپاه سلمان به اتهام امنیتی در سراوان بازداشت شد. 29 شهریور 95
- محمد دلداری اهل جالق توسط سپاه سلمان به اتهام امنیتی در سراوان بازداشت شد. 29 شهریور 95
- محمد گرگیج فرزند ظریف ۳۱ ساله بازداشت در تاریخ. 20 مهر 95 / # پس از بازداشت توسط ماموران زیر شکنجه فوت کرده و ماموران جسد وی را به سردخانه تحویل دادند.
- آمنه عیسی زاده شهروند بلوچ اهل روستای خرگوشی شهرستان سیریک به اتهام انتقاد از مراسم مذهبی ایام محرم در شبکه های اجتماعی بازداشت شد. 19 مهر 95
- اقبال رحمت زهی فرزند شه بیگ سرباز وظیفه ای که محل خدمت سربازی را ترک کرده بود توسط ماموران اداره آگاهی چابهار بازداشت و مورد شکنجه و ضرب و شتم قرار گرفت. 28 مهر 95

- خلیل الرحمن اسلامدوست یکی از جوانان معترض به ناامنی های شهر چابهار یک هفته بعد از تظاهرات چابهار بازداشت شد. 16 آبان 95
- عماد الدین ملازهی زندانی سیاسی سابق بلوچ در سراوان بار دیگر به اتهامات سیاسی بازداشت شد. 1 آذر 95
- مولوی خلیل بلوچی، برادر زندانی سیاسی مولوی امان الله بلوچی در جریان ملاقات با برادرش در زندان مرکزی زاهدان بازداشت شد. 4 آذر 95
- احمد بزرگزاده طلبه منبع العلوم کوه ون توسط سپاه محلی سرکور بازداشت و پس از ۱۰ ساعت بازداشت، ضرب و شتم و تهدید رها شد. 20 آذر 95

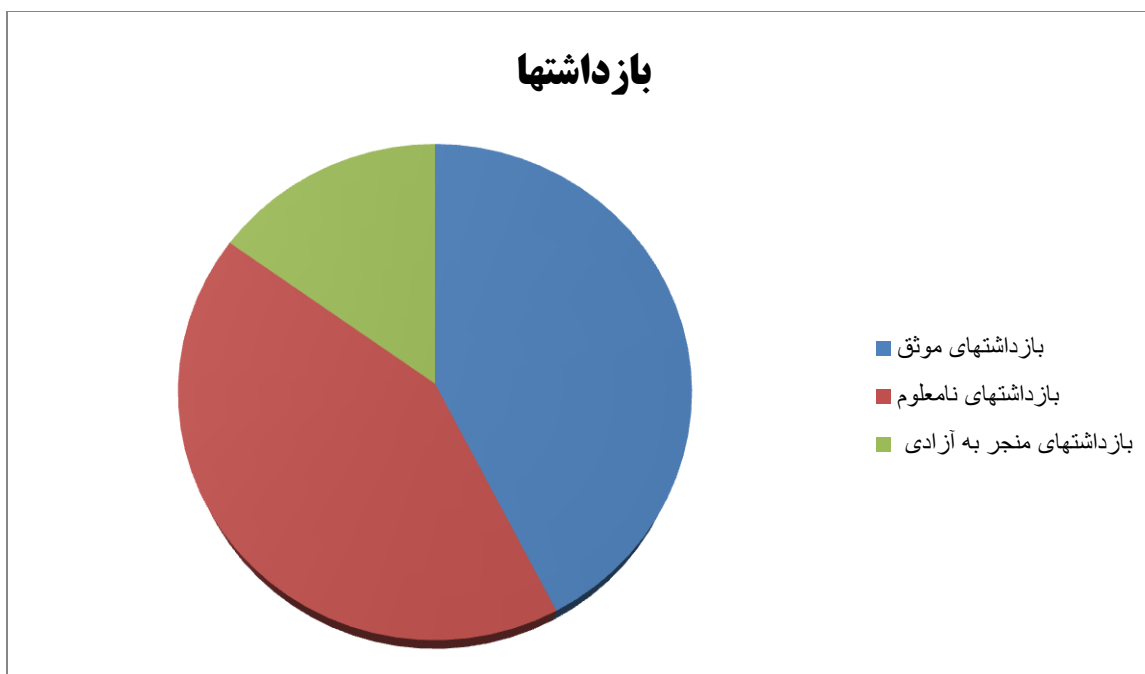
بازداشت شده های که اسامی آنها مشخص نشده است

- _رئیس پلیس سیستان و بلوچستان اعلان کرد ۲ نفر را به اتهام دست داشتن در کشتن ماموران پلیس در شهرستان مهرستان دستگیر کرده است. ۵ اسفند ۹۴
 - سردار رحیمی فرمانده انتظامی استان سیستان و بلوچستان مدعی شد: عامل کشتن مامور انتظامی ایرانشهر دستگیر کرده است. 22 فروردین 95
 - ماموران لباس شخصی، با دو دستگاه خودرو به یک باب آرایشگاه در روستای نظرآباد سرباز حمله کرده و ۶ نفر را بازداشت کردند. 5 خرداد 95
 - یک شهروند بلوچ در شهرستان مهرستان به “اتهام انتشار تصاویر گروه های معاند” بازداشت شد. 5 خرداد 95
 - فرمانده انتظامی سیستان و بلوچستان مدعی شد که راننده عامل قتل سرباز انتظامی در بخش “بمپور” سیستان و بلوچستان بازداشت شد. 6 مرداد 95
 - نیروی انتظامی از بازداشت سه نفر از عاملان تیراندازی در شهر سراوان خبر داد.
- 10 مهر 95

- یازده شهروند فعال در زمینه مدلینگ توسط اطلاعات سپاه پاسداران سیستان و بلوچستان بازداشت شدند. 25 مهر 95
- دو نفر از شهرستان ایرانشهر به اتهام تبلیغ در شبکه های اجتماعی بازداشت شدند. 2 آبان 95
- یک فرد که با هویت و مدارک جعلی اقدام به احداث داروخانه و فروش دارو به مدت ۱۵ سال شهرستان سرباز کرده بود، دستگیر شد. 27 آبان 95

بازداشت شده های که آزاد شدند

- حمزه ریگی، حامد ریگی، سعید ریگی، مهدی ریگی و مولوی ادیس کرزهی که در 31 تیر به اتهام اعمال تروریستی بازداشت شده بودند آزاد شدند. 3 شهریور 95
- آمنه عیسی زاده دختر بلوچی که به اتهام توهین به مراسم مذهبی ایام محرم بازداشت شده بود بعد از ۲۰ روز به قید وثیقه آزاد شد. 7 آبان 95
- نصیر رئیسی زندانی سیاسی بلوچ پس از یک سال بازداشت به قید وثیقه ۶۰ میلیون تومان آزاد شد. 4 آذر 95
- مولوی خلیلی بلوچی پس از یک روز بازداشت آزاد شد. 15 آذر 95
- احمد بزرگزاده طلبه منبع العلوم کوه ون توسط سپاه محلی سرکور بازداشت و پس از ۱۰ ساعت بازداشت، ضرب و شتم و تهدید رها شد. 20 آذر 95
- خلیل الرحمن اسلام دوست زندانی سیاسی بلوچ پس از قریب به سه ماه بازداشت آزاد شد. 21 آذر 95



احضار ، بازجویی و تفتیش و ممانعت

عدم وجود آزادی بیان و عقیده به سنتی عمومی در ایران تبدیل شده است . متاسفانه کارنامه جمهوری اسلامی ایران مآل‌آمال از برخوردهای امنیتی و فراقانونی با منتقدین در هر سطح میباشد که این رفتار نقض آشکار اصول 20 , 22 و 23 قانون اساسی میباشد . در استانهای سنی نشین و خصوصا سیستان و بلوچستان متاسفانه این برخوردها به دلیل نگاه امنیتی مضاعف حاکمیت از نظر کیفی و کمی در سالهای گذشته بسیار شدیدتر بوده است . شاید بتوان برخی از دلایل بی پروایی بیشتر حاکمیت در نقض همه جانبه حقوق شهروندان بلوچ و زیر پا نهادن حداقل حقوق قانونی آنها را در موارد ذیل جمع بندی نمود , عدم توجه کافی رسانه های ملی و گروهی داخل و خارج از کشور به مشکلات مردم بلوچ , تبلیغات منفی گسترده و پردامنه حاکمیت در خصوص شهروندان بلوچ و فرهنگ مناطق بلوچ نشین و ایجاد نوعی هراس عمومی در جهت توجیه رفتارهای غیرقانونی , دشمن پنداری حاکمیت در مورد اقلیتهای به صورت عام و شهروندان بلوچ به شکل خاص و مضاعف به

دلیل تفاوت قومیت و مذهب با اکثریت، عدم خواست جدی در راس حاکمیت در خصوص توسعه همه جانبه مناطق بلوچ نشین که این خود باعث بسیاری معضله‌های بعدی میشود که باز هم میتواند توجیه گر گستراندن چتر امنیتی بر روی مناطق بلوچ نشین شود. در سالهای گذشته همچنین به بهانه ی تاسیس شورای نظارت بر مدارس دینی اهل سنت، تعداد قابل توجهی از علما، طلاب و فعالین عقیدتی بلوچ به دلیل مخالفت با این طرح بازداشت، زندانی و یا تحت تعقیب قرار گرفته اند. این شورا با استفاده از اهرمهای امنیتی و تهدید و هراس در نهایت توانسته است چتر نظارت غیر قانونی خود را بر فعالیتهای بخشی از مدارس دینی اهل سنت بگستراند که این خلاف اصل 12 قانون اساسی میباشد. در سال 2016 دستکم 23 مورد از گزارشهای واصله از احضار، بازجویی، تفتیش و ممانعت در خصوص شهروندان بلوچ توثیق شده اند. بر اساس گزارشهای کمپین فعالین بلوچ شهروندان بلوچ در ایران در سال گذشته با 12 مورد احضار به نهادهای امنیتی و قضایی، 6 مورد یورش به منازل شهروندان و یا مدارس علمیه، 4 مورد ممانعت از فعالیت و سفر و یک مورد محرومیت از تحصیل رو برو بوده اند.

- مولوی دوست محمد رئیسی امام جمعه نصیرآباد "برای چندمین بار" به وزارت اطلاعات زاهدان احضار و بازجویی شد. 23 دی 94

- ماموران امنیتی به مدرسه دینی تعلیم الهدی راجیدر بدون اطلاع قبلی و بدون حکم قضایی یورش بردند. 25 دی 94

- کشف دستگاه های شنود در دفتر مولانا عبدالحمید و حوزه علمیه مکی زاهدان 17 بهمن 94

- سپاه از ادامه خدمت سربازی عبدالهادی آبادیان زندانی سیاسی بلوچ که حکم زندانی وی توسط دیوان عالی کشور نقض شد ممانعت کرد 9 اسفند 95

- ملک محمد آبادیان زندانی سیاسی بلوچ که دیوان عالی کشور حکم زندانی وی را نقض کرده به دادگستری زاهدان نزد قاضی ماه گلی احضار شد. 10 اسفند 94

- جابر آبادیان زندانی سیاسی بلوچ که دیوان عالی کشور حکم زندانی وی را نقض کرده به دادگستری زاهدان نزد قاضی ماه گلی احضار شد. 10 اسفند 94

- گل محمد بلیده ای زندانی سیاسی بلوچ که دیوان عالی کشور حکم زندانی وی را نقض کرده به دادگستری زاهدان نزد قاضی ماه گلی احضار شد. ۱۰ اسفند ۹۴
- نظام الدین ملازهی زندانی سیاسی بلوچ که دیوان عالی کشور حکم زندانی وی را نقض کرده به دادگستری زاهدان نزد قاضی ماه گلی احضار شد. ۱۰ اسفند ۹۴
- عبدالهادی آبادیان فرزند ملک محمد آبادیان (زندانیان سیاسی سابق زندان مرکزی زاهدان) که به منظور اتمام دوره سربازی خود به سپاه زاهدان مراجعه کرده بود با پیشنهاد اعزام به جنگ سوریه مواجه شده است. 21 فروردین 95
- پس از آنکه درخواست سپاه از عبدالهادی آبادیان فرزند ملک محمد آبادیان زندانیان سیاسی سابق زندان مرکزی زاهدان رسانه ای شد، ملک محمد آبادیان توسط اطلاعات سپاه احضار و مورد تهدید قرار گرفت. 27 فروردین 95
- ماموران نیروی انتظامی برخی از منازل مسکونی در خیابان حافظ محله فردوسی شهرستان خاش را محاصره کرده و منزل را تفتیش نمودند. 5 اردیبهشت 95
- مولوی عبدالحکیم شه بخش، روزنامه نگار و فعال فرهنگی وابسته به مسجد مکی زاهدان به وزارت اطلاعات احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. 13 اردیبهشت 95
- مولوی سعادت عبیداللهی روزنامه نگار و فعال فرهنگی وابسته به مسجد مکی زاهدان به وزارت اطلاعات احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. 13 اردیبهشت 95
- مولوی یعقوب شه بخش روزنامه نگار و فعال فرهنگی وابسته به مسجد مکی زاهدان به وزارت اطلاعات احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. 13 اردیبهشت 95
- 16 اردیبهشت وزارت اطلاعات بار دیگر از شرکت مولانا گرگیج در همایش دانش آموختگی طلاب دارالعلوم زاهدان ممانعت کرد
- منزل حافظ محمد علی شه بخش استاد دارالعلوم زاهدان در روستای جکوه زاهدان در نبود نامبرده توسط ماموران سپاه، تفتیش و ماموران با تیراندازی باعث ایجاد رعب و وحشت در روستا شدند. 18 اردیبهشت 95
- 27 خرداد، 7 دانشجو دانشگاه زاهدان پس از احضار توسط حراست دانشگاه به اتهام حرکات موزون از تحصیل محروم شدند.

- مولوی عبدالغفار نقشبندی امام جمعه موقت راسک فرزند و هم پرونده ای مولوی فتحی محمد نقشبندی، امام جمعه اهل سنت به وزارت اطلاعات زاهدان احضار شد. 8 تیر 95

- حافظ عبدالله ملازهی مدیر منبع العلوم به وزارت اطلاعات راسک احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. 10 مرداد 95

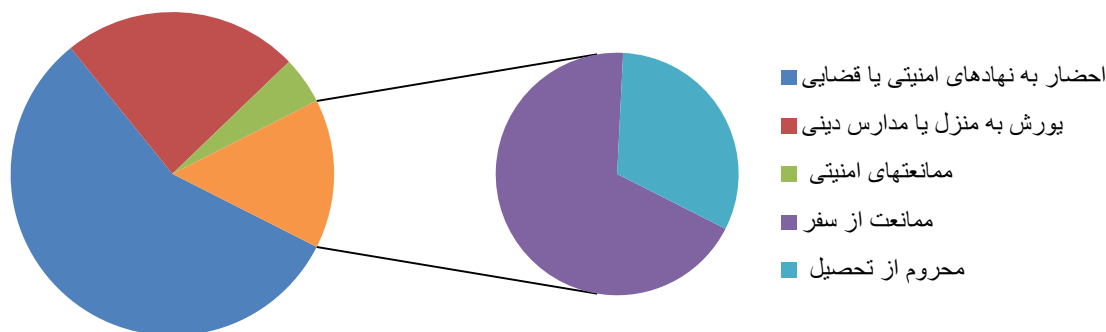
- مولوی عبیدالله افروخته استاد برجسته منبع العلوم به وزارت اطلاعات راسک احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. 10 مرداد 95

- مولوی نقشبندی امام جمعه اهل سنت راسک که در سفری استعلاجی و دیدار با علمای خراسان در مشهد به سر می برد از سوی وزارت اطلاعات احضار و از ادامه سفر منع شد. 13 مرداد 95

- جمعی از ماموران امنیتی و انتظامی وارد مدرسه دینی مفتاح العلوم راسک شده و با پیشیبانی از یک فرد مدعی خواهان تصرف قسمتی از زمین مدرسه شدند. 23 مرداد 95

- سفر مولوی نقشبندی به تهران برای دیدار با رئیس جمهور که با دعوتنامه رسمی همراه بود از سوی مسئولین استانی لغو شده و اجازه سفر به وی داده نشد. 20 آذر 95

احضار , بازجویی , تفتیش



کشته و زخمی شده ها توسط ماموران امنیتی و انتظامی

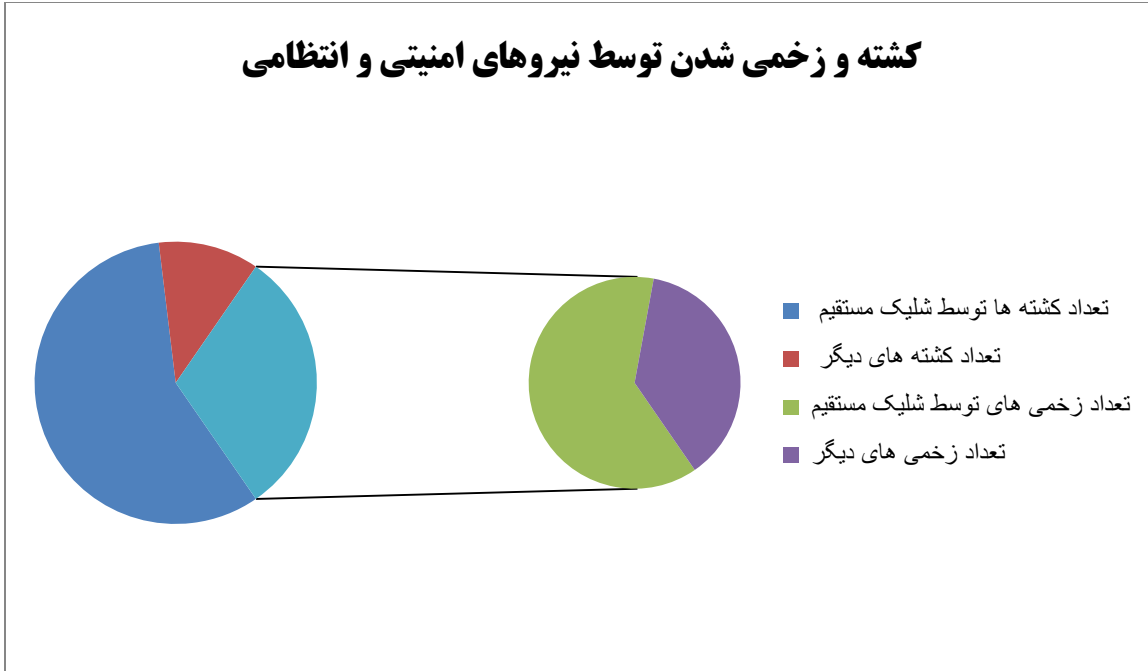
در سال ۲۰۱۶ دستکم ۲۶ نفر در اثر برخوردهای خارج از ضابطه ماموران امنیتی اعم از نیروی انتظامی و سپاه و ... در استان سیستان و بلوچستان کشته و زخمی شده اند. این افراد با تفکیک ۱۸ نفر کشته و هشت نفر زخمی هستند. از این تعداد ۱۵ نفر بر اثر شلیک مستقیم ماموران انتظامی و امنیتی کشته شده و ۳ نفر بر اثر شلیک مستقیم زخمی شده اند. تعداد ۸ نفر نیز از طرق دیگر مانند زیر گرفته شدن توسط خودرادی نیروی انتظامی کشته یا زخمی شده اند. در اغلب موارد ماموران پس از کشته و زخمی شدن فرد مورد نظرشان فوراً محل حادثه را ترک کرده و مسئولیت اقدام را در مراجعه خانواده و بستگان نپذیرفته اند. در مواردی که ماموران شناسایی و از آنها شکایت صورت گرفته است، ماموران از نوعی مصونیت بهره برده و پرونده آنها مورد پیگیری قرار نگرفته و یا اینکه با دستکاری اسناد موجود، پرونده را به نفع خود تمام کرده اند. هیچ گزارشی روشنی از نقل و انتقال ماموران خاطی، بازداشت، و منع خدمات کردن آنها به دست نیامده است. این تیراندازی های بی ضابطه و اکنش فعالان و علمای منطقه را هم در پی داشته است مولانا عبدالحمید امام جمعه اهل سنت زاهدان، در تاریخ ۲۲ شهریور ۹۵ با اشاره به پیامدهای ناگوار تیراندازی ماموران انتظامی در اماکن عمومی و جاده های پرتردد استان، خواستار ممنوعیت این اقدام نیروهای انتظامی شد.

- عبدالقادر پایدار کارمند کشتیرانی توسط رئیس پاسگاه رمین عامدانه زیر گرفته شده و زخمی شد. ۱۷ بهمن ۹۴
- دادر حمن پایدار شهروند چابهار توسط رئیس پاسگاه رمین عامدانه زیر گرفته شده و زخمی شد. ۱۷ بهمن ۹۴
- امین شهنوازی فرزند شادیخوان دانشجوی کارشناسی کامپیوتر با شلیک ماموران سپاه کشته شد. ۱۱ اسفند ۹۴
- حاج نیاز محمد رخشانی یکی از معتمدین و ریش سفیدان زاهدانی در اثر بازداشت و برخورد بی ضابطه ماموران کلانتری ۱۲ زاهدان جان داد. ۹ اردیبهشت ۹۵

- سعید سالارزهی و الله نور دو شهروند بلوچ با تیراندازی مستقیم نیروهای امنیتی در “جاده قدیم” زاهدان کشته شدند. ۲۳ اردیبهشت ۹۵
- یونس معروف به “ماشالله” شهروند چابهار با تنه زدن پلیس به موتورسوارش نقش بر زمین شده و زخمی شد. ۲۵ خرداد ۹۵
- مولوی حمیدالله گمشادزهی استاد دارالعلوم مکی زاهدان توسط سرنشینان یک اتومبیل پژو بدون پلاک متعلق به “نیروهای امنیتی” از پشت سر به رگبار بسته و زخمی شد. ۲۱ شهریور ۹۵
- زکریا فرزند شیخ ساکن نیکشهر با تیراندازی مستقیم سپاه زخمی شد. ۱۹ مهر ۹۵
- عبدالمجید ایراندوست ۲۳ ساله در اثر تیراندازی نیروهای سپاه شاخه مرصاد به سمت خودروی وی که حامل سوخت بود در مسیر ایرانشهر - چابهار زنده در آتش سوخت. ۱۸ آبان ۹۵
- حاج ملنگ نهانی یکی از معتمدین زاهدان توسط نیروهای نظامی نصرت آباد ترور شد. ۱۶ آبان ۹۵
- میر آزاد کارگر بلوچی که برای امرار معاش با موتورسیکلت شخصی خود اقدام به حمل دو گالن بنزین برای فروش کرده بود در اثر شلیک ماموران زخمی و روانه بیمارستان شد. ۶ آذر ۹۵
- شعیب شهنوازی با تیراندازی مستقیم نیروی انتظامی در مسیر خاش - سراوان جان خود را از دست داد. ۱۵ آذر ۹۵
- سلطان گمشادزهی با تیراندازی مستقیم نیروی انتظامی در مسیر خاش - سراوان زخمی شد. ۱۵ آذر ۹۵
- محمد یاسین سپاهی از شهرستان مهرستان به ظن حمل گازوئیل قاچاق در اثر شلیک و تیراندازی مستقیم نیروهای امنیتی به سمت وی جان خود را از دست داد. ۲۹ آذر ۹۵

کشته و زخمی شده هایی که اسامی آنها مشخص نشدند اما گزارشها و شواهد به دست آمدند

- خودروی تویوتا ۲۷۰۰ در اثر عدم توقف به دلیل نداشتن گواهینامه در تیراندازی مستقیم ماموران "پاسگاه شهید یداللهی" در مسیر چابهار در آتش سوخت و سرنشین آن کشته شد. ۷ خرداد ۹۵
- تعقیب و گریز و تیراندازی ماموران باعث واژگونی خودرو ۴۰۵ در منطقه پیرسحراب چابهار و زخمی شدن راننده آن شد. ۱۱ تیر ۹۵
- دو شهروند بلوچ اهل سرباز در اثر تیراندازی مستقیم نیروهای سپاه شاخه مرصاد در آتش ناشی از تصادف و واژگون شدن خودرو سوخته و جان خود را از دست دادند. ۲۹ تیر ۹۵
- یک شهروند بلوچ چابهار به علت نداشتن گواهینامه مورد تعقیب و گریز ماموران قرار گرفت و پس از زیر گرفته شدن توسط خودرو ماموران انتظامی جان خود را از دست داد. ۳ مرداد ۹۵
- چهار شهروند بلوچ در اثر تیر اندازی بی ضابطه ماموران انتظامی در زاهدان جان خودشان را از دست دادند. ۱۵ شهریور ۹۵
- با انداختن "پنچرکن" زیر لاستیک خودروئی که دو سرنشین داشت باعث تصادف و آتش گرفتن خودرو و در آتش سوختن دو شهروند سراوانی شدند. ۲۸ آذر ۹۵



مصونیت از مجازات

متأسفانه علی‌رغم کثرت نقض حقوق شهروندان بلوچ از مجاری مختلف از سوی دولت و نهادهای امنیتی اما هیچ‌گاه هیچ‌فرد متخلفی در این خصوص مورد پیگرد و مجازات قرار گرفته نشده است. تیراندازی‌های عمدی یا سهوی به شهروندان بی‌گناه بلوچ، تهدید و باجگیری به بهانه‌های مختلف از شهروندان بلوچ از سوی برخی ماموران انتظامی و امنیتی، مرگ و میرهای متعدد به دلیل نبود امکانات اولیه پزشکی در برخی از مناطق بلوچ‌نشین، یا در بسیاری موارد به دلیل تهدید از سوی نهادهای امنیتی پیگیری نشده است و یا در صورت پیگیری در نهایت در قدم‌های اولیه‌ی رسیدگی مختومه و بی‌نتیجه شده است. با آنکه دخالت ماموران انتظامی و امنیتی در بسیاری موارد محرز بوده است، اما هیچ‌اراده‌ای برای تعقیب قضایی آنها وجود ندارد و ایشان با اطمینان از یک مصونیت فراقانونی همچنان به اعمال خود ادامه می‌دهند. یکی از کارکردهای مصونیت از مجازات، بازدارندگی وکلای مستقل در دفاع از قربانیان و خانواده‌های آنهاست. بسیاری از این وکلا خود تهدید یا تحت تعقیب قضایی قرار می‌گیرند یا از پیگیری پرونده‌ها بدلیل مشخص‌کناره‌گیری می‌کنند.

- سارقان مسلحی که در حومه سراوان از مردم اخاذی و سرقت می کردند پس از غافلگیر شدن و تعقیب توسط مردم دهستان اسفندک وارد پایگاه بسیج اسپنج سراوان شده و با حمایت نیروهای سپاه از پایگاه خارج شدند. 26 مهر 95

- یگان تکاوری نیروی انتظامی ایرانشهر پس از آنکه از پشت با خوردو ۴۰۵ برخورد کرد تقصیر را بر گردن راننده صدمه دیده انداخته و با خشونت با وی برخورد کرد و پاسخگو نشد. 26 اردیبهشت

تنها چند نمونه از این موارد هستند که گزارشهای بسیار دیگری دریافت اما به علت نبود زیرساخت های لازم در نهایت تکمیل نشده و به مرحله انتشار گذاشته نشده اند.

آزادی مطبوعات و اینترنت

علی رغم اینکه در منطقه ی بلوچستان در مدت قبل مجوز فعالیت چند نشریه ی فرهنگی و دوزبانه با موضوعیت مردم بلوچ اجازه ی انتشار گرفته اند و فعال هستند اما هنوز شرایط جدید فاصله ی زیادی با اصول قانون اساسی که آزادی بیان و نشریات را آزاد اعلام نموده است دارد. در مواردی کنترلهای شدیدی نسبت به موضوعات نشریات انجام گرفته است و در موارد زیادی انتشار مطالب و گزارشهای این مجلات ممنوع شده است. حتی در مواردی اجازه ی انتشار نشریات و خبر نامه های داخلی برخی از مدارس دینی در مناطق بلوچ نشین به اتهام نداشتن مجوز لغو شده و در تلاشهای صورت گرفته برای دریافت مجوز نیز راه به جایی نبرده است. در مواردی کاربران اینترنت، دارندگان وبلاگها و سایتهای اینترنتی تهدید، احضار و بازداشت شده اند. متأسفانه علی رغم پیگیریهای مرتب کمپین فعالین بلوچ، در تمامی این موارد متولیان نشریات و مطبوعات که مواجه با نقض حقوق خود شده اند به دلیل تهدید، حاضر به انعکاس کامل مشکلات نشده اند.

وضعیت آموزشی

ماجرای تحصیل دانش‌آموزان روستایی، عشایری و کودکان کار در منطقه ی بلوچستان ایران قصه پر غصه خود را دارد. دانش‌آموزان مناطق روستایی و عشایری باید با به جان خریدن محرومیت‌ها و تحمل سختی‌ها به تحصیل بپردازند، طی کیلومترها مسیر برای رسیدن به مدرسه، کمبود امکانات آموزشی در مدرسه، تحصیل در مدارس فرسوده و کپری و اقامت در مدارس شبانه‌روزی تنها بخشی از سختی‌های تحصیل در مناطق محروم کشور است. استان سیستان و بلوچستان به عنوان محروم‌ترین استان کشور در بحث فضای آموزشی شناخته می‌شود. مدارس روستایی استان قدمت بسیار بالایی دارند و هر لحظه امکان فرو ریختن ساختمان مدرسه وجود دارد. طبق اعلام مسئولان آموزش و پرورش یک‌سوم مدارس کشور تخریبی هستند و بیشترین مدارس تخریبی در استان سیستان و بلوچستان قرار دارند به‌گونه‌ای که حدود 18 هزار کلاس درس در این استان وجود دارد که 6 هزار کلاس درس تخریبی و 597 کلاس خشتی‌وگلی در این استان است. در بسیاری موارد خصوصاً در میان دختران به دلیل نبود امکانات آموزش در محل زندگی یا وجود مسافت‌های طولانی برای رسیدن به مدرسه دانش‌آموزان مجبور به ترک تحصیل و محرومیت از تحصیل میشوند.

- حمیدرضا پشنگ نماینده مجلس: یک سوم فضاهای آموزشی استان غیر استاندارد هستند و 56 درصد از مدارس سیستان و بلوچستان نیازمند تخریب و بازسازی هستند. 19 فروردین 95

- معاون پشتیبانی و اداری مالی آموزش و پرورش شهرستان خاش وجود 666 کلاس درس خطر آفرین در شهرستان خاش. 2 اردیبهشت

- معاون آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان گفت: نود و شش هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در سیستان و بلوچستان وجود دارد. 30 اردیبهشت

- بر اثر ریزش دیوار مدرسه ای در روستای بچار شهرستان چابهار یک کودک پنج ساله جان خود را از دست داد. 14 شهریور

- علی اصغر فانی وزیر آموزش و پرورش گفت: سیستان و بلوچستان یکی از نقاطی است که سرانه فضاهای آموزشی آن نسبت به میانگین کشوری خیلی پایین تر است. 16 شهریور

- مدیرکل نوسازی مدارس سیستان و بلوچستان: در حال حاضر ۶ هزار و ۲۰۰ کلاس درس مثل همین مدرسه در استان داریم که نمیتوانیم دانش آموزان را از آن بیرون کنیم. 20 شهریور

- معاون پشتیبانی و اداری و مالی آموزش و پرورش شهرستان خاش، کمبود معلمان و نیروهای خدماتی را از معضلات عمده در کنار کمبود فضاها و امکانات آموزشی و از دغدغه های مردم و مسئولان خاش عنوان کرد. 28 شهریور

- با گذشت ۱۳ روز از بازگشایی مدارس هیچ کتابی در بین 125 دانش آموزان روستای "گزاوز" از توابع بخش مرزی "آشار" شهرستان مهرستان 13 مهر 95

- دانش آموزان بلوچ رودبار جنوب بخاطر نبردن پول به مدرسه "شلاق خوردند و اخراج شدند" 19 مهر 95

حقوق زنان

از دواج های ثبت نشده، فرزندان بی شناسنامه، وضعیت بد بهداشتی، بی سواد، عدم وجود اردوگاه ترک اعتیاد و نبود سرپناه دائمی برای زنان بی سرپرست و بی خانمان و همچنین عدم رعایت عدالت در حق زنان از مهمترین مشکلات جامعه زنان بلوچ به خصوص در شهرهای کوچک و نقاط حاشیه ای شهر زاهدان میباشد. تا سال 85 بیش از 46 درصد از از دواج های زنان استان به ثبت نرسیده بود. بسیاری از مردان در خانواده های روستایی از ثبت از دواج خودداری می کنند و این موضوع باعث ضایع شدن برخی از حقوقشان می شود. برخی از زنان در استان سیستان و بلوچستان در قالب از دواج های طایفه ای برای ایجاد صلح بین قبائل به عقد مردان در می آیند.

عوامل مختلف اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی از جمله پایین بودن سطح سواد، فقر، بعد مسافت و وضعیت نامناسب راه های ارتباطی، پایین بودن پوشش بیمه سلامت در حاشیه شهرها و فقدان شناسنامه برای برخی از بانوان که امکان خدمات دهی به آنان را از بین برده است، از جمله مسائلی محسوب می شود که موجب ایجاد معضلات بهداشتی برای بانوان سیستان و بلوچستان شده است.

14 درصد از مرگ و میر مادران کشور به سیستان و بلوچستان اختصاص دارد و این

آمار تا سه برابر متوسط کشوری نیز اعلام شده است که نگرانی های زیادی ایجاد کرده است.

- معاون بهداشت وزیر بهداشت دکتر سیاری: مرگ و میر مادر و کودک در سیستان و بلوچستان بیشتر از استان های دیگر است. 29 اردیبهشت 95
- رضا اصل شهرکی بیان کرد: “سیستان و بلوچستان دارای بیشترین جمعیت زنان سرپرست خانوار است” 11 تیر 95
- محمد باسط درازهی نماینده سروان گفت: در یک سال گذشته در بخش بمپشت سروان ۲۸ مادر باردار به دلیل نبود خدمات بهداشتی درمانی جان خود را از دست داده اند. 15 شهریور 95

حقوق کودکان

بر اساس گزارشهای دریافتی کمپین فعالان بلوچ هزاران نفر از شهروندان بلوچ ایرانی فاقد شناسنامه محسوب می شوند. گر چه آمار رسمی در این زمینه از سوی مسئولان بیان نشده است اما با توجه به سخنان پراکنده مدیر کل آموزش و پرورش و نمایندگان مجلس، این افراد در استان سیستان و بلوچستان ممکن است بیش از ۱۶ هزار نفر باشند. متأسفانه کودکانی که در این استان مواجه با این معضل هستند از تمامی حقوق قانونی منجمله آموزش محروم میشوند.

- معاون توسعه مشارکت های مردمی کمیته امداد سیستان و بلوچستان گفت که از مجموع ۲۸ هزار کودک زیر ۱۸ سال بی سرپرست در این استان ۲ هزار تن آنان فاقد حامی هستند. 12 اردیبهشت

- مدیرکل کمیته امداد سیستان و بلوچستان گفت: ۴۰ هزار یتیم در استان وجود دارد که بیشترین تعداد یتیم را در کل کشور به خود اختصاص داده است. 23 خرداد 95

- بر اثر ریزش دیوار مدرسه ای در روستای بجار شهرستان چابهار یک کودک پنج ساله جان خود را از دست داد. 14 شهریور

- کودکی ۱۰ ساله از اهالی روستای کشاری شهرستان سرباز، در حاشیه رودخانه سرباز توسط یک تمساح پوزه کوتاه (گانو) به درون رودخانه کشیده شده و جان خود را از دست داد. 11 تیر 95

- کودک بیمار ۱۱ ساله نوبندیانی، به علت ندادن نامه دکتر برای انتقال با امبولانس با خودرو شخصی به بیمارستان منتقل شد و در مسیر جان داد. 21 آبان 95

کارگران

به دلیل عدم توسعه یافتگی منطقه ی بلوچستان ایران ، نبود مراکز صنعتی و کشاورزی با کارآفرینی قابل توجه و بسیاری از دلایل دیگر متاسفانه آمار بیکاری در منطقه ی بلوچستان ایران بسیار بالاتر از متوسط بیکاری در کشور هست . به گفته ی وزیر کشور در سفر اخیر خود به استان سیستان و بلوچستان در برخی از شهرهای این استان تا 80 درصد بی کاری مشاهده میشود . از این رو جوانان و نیروهای جویای کار بلوچ عموماً مجبور به مهاجرت به دیگر استانها و مناطق کشور در جستجوی کار میشوند . بر اساس گزارشهایی که به کمپین فعالین بلوچ رسیده است کارگران بلوچ به دلیل پوشش محلی خود و یا برخی از ذهنیتهای نادرست در بسیاری موارد با تبعیض در حقوق و برخورد کارفرمایان رو برو بوده اند و حقوق آنها نقض شده است . یک فعال کارگری در منطقه پارس جنوبی از اقدامات تبعیض آمیز میان کارگران بلوچ و غیربلوچ توسط چندین پیمانکار حاضر در منطقه پارس جنوبی خبر داد. شرکت پیمانکاری تناوب در فاز ۱۷ - ۱۸ پارس جنوبی کارگران بلوچ را در کمپ کارگران جای نداده و آنان مجبور به اجاره محلی با حداقل امکانات جهت اسکان خود هستند. این کارگران بلوچ با اجاره خانه های کاهگلی - کلنگی دارای سه اتاق خواب که به دشواری ۱۵ نفر درون آن جای می گیرند اسکان یافته اند، در حالی که محیط مملو از شپش، موش و کک است . همچنین برخوردهای منفی که ناشی از تبلیغات منفی است باعث شده که نیروی انتظامی بیدخون عسلویه با نصب بیلبوردی هر گونه تملیک و اجاره دادن منزل و محل تجاری را به بلوچ های آن منطقه (که

عمدتاً برای کارگری رفته اند) ممنوع اعلام کرد که با اعتراض گسترده مردم رو به رو و در نهایت این موضوع را مجدداً با نصبر تابلوی دیگری تکذیب کردند.

- واحد بخش صالحی کاسبکار و مغازه دار بلوچ اموالش به طور غیر قانونی توسط پاسگاه مهرستان ضبط و به علت شکایت وی به رسانه ها علیه او پرونده تشکیل شد.
8 بهمن 94

- تمام مراکز عرضه مرغ زنده در سطح شهرستان زاهدان با حکم دادستان جمع آوری و پلمپ شدند. 5 اردیبهشت، 95

- تعدادی از کارکنان قراردادی اداره راه و شهرسازی سیستان و بلوچستان در اعتراض به وضعیت استخدامی، حقوق دریافتی و امنیت شغلی خود مقابل دفتر «نماینده ولی فقیه» و «امام جمعه زاهدان» تجمع کردند. 18 تیر 95

- جمعی از مردم در اعتراض به جمع آوری دست فروشان در بازار مرکزی خیابان امام دست به اعتراض زده و با ماموران شهرداری و انتظامی درگیر شدند. 6 مرداد 95

- حسن بلوچ از کارگران خط انتقال آب به دشت شمال استان با آوار شدن خاک کناره های کانال جان خود را از دست داد. 25 مرداد 95

- عبدالله بلوچ از کارگران خط انتقال آب به دشت شمال استان با آوار شدن خاک کناره های کانال جان خود را از دست داد. 25 مرداد 95

- یک کارگر بلوچ با برخورد بیل میکانیکی جان خود را از دست داد. 31 مرداد

- عبدالعزیز فرزند عبدالرحیم اهل شهرستان سرباز که برای کارگری به ارومیه رفته شده بود توسط افراد ناشناس کشته شد. 14 آذر 95

- ماموران انتظامی کرگان با هجوم به خانه های برخی از مردم محلی اجناس مصرفی که برای خرید و فروش گذاشته شده بود را با خود بردند. 17 آذر 95

وضعیت معیشتی و اقتصادی

به گفته ی خبرگزاری ایسنا بالای 70 درصد مردم استان سیستان و بلوچستان زیر فقر مطلق زندگی می‌کنند. سازمان بهداشت جهانی در پایان سال 2013، آمار امید به زندگی را در 222 کشور جهان منتشر کرده است، طبق این آمار، ایران با 73.5 سال امید به زندگی در رتبه‌ی 106 قرار گرفته و این در حالی است که به گفته‌ی مسئولین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران، بالاترین میزان امید به زندگی در کشور مربوط به استان‌های تهران و گیلان و کمترین امید به زندگی مربوط به استان سیستان و بلوچستان می‌باشد. در حوزه ی شاخص متوسط درآمد سالیانه‌ی روستایی در سطح ملی به طور متوسط درآمد یک خانوار روستایی در سال 1392 معادل 12 میلیون و 95 هزار تومان و روستاییان این استان 6 میلیون و هفتصد و سیزده هزار و دویست تومان درآمد داشته‌اند، یعنی درآمدها روستاییان معادل 5382300 تومان کمتر از متوسط کشوری و معادل 55.5 درصد متوسط درآمد روستاییان ایران بوده است. به تعبیری دیگر روستاییان این استان، فقیرترین روستاییان کشور هستند. همین مسایل باعث شده است که بخشی از شهروندان این مناطق از ناچاری و فقر بالا به کول بری روی بیاورند تا بتوانند حداقل معیشت ممکن را برای خانواده خود فراهم کنند. وضوح و شدت فقر در این استان تا آن حد بود که آقای خامنه ای رهبر جمهوری اسلامی طی سخنرانی برای کارگران در اردیبهشت 1395 به این موضوع پرداخت و عمل کولبران (بدکی های) بلوچ را که با مشقات زیاد در جستجوی حداقل مستمری هستند در زمره ی قاچاق کالا ندانست (گرچه همچنان با این موضوع به عنوان قاچاق برخورد می شود) و سالانه ده ها نفر از کولبران در بلوچستان به ادعای مبارزه با قاچاق کالا کشته می شوند. در موردی دیگر سایت سلامت نیور اعلام نمود بر اساس اظهارات کارشناسان تغذیه نامناسب زنان و کودکان بلوچ سیستان و بلوچستانی که ناشی از فقر آنهاست، عامل کم خونی و برخی دیگر ابتلا به بیماریها این قشر است.

- یک خودرو حامل چند طاقه پارچه در سیستان و بلوچستان به پرداخت جریمه ۲۹۰ میلیون ریال جزای نقدی محکوم شد. 28 تیر 95

- روابط عمومی اداره کل تعزیرات حکومتی سیستان و بلوچستان، شخصی را که با یک دستگاه خودروی سواری در محور چابهار، زاهدان اقدام به جابه‌جایی چند طاقه پارچه می‌کرد ۲۲۰ میلیون جریمه کرده است. 15 مرداد 95

- خودرو حامل گازوئیل در اثر سرعت زیاد ناشی از تعقیب و گریز ماموران انتظامی در منطقه جکیگور سرباز آتش گرفت. 20 مهر 95

- یک شهروند بلوچ برای چند گونی برنج اموالش صادره و ۹۰ میلیون جریمه شد. 4 آبان 95

- یک شهروند بلوچ در خاش بخاطر همراه داشتن مشک خالی پلاستیکی آغشته به گازوئیل ۲۱ میلیون جریمه شد. 5 آبان 95

وضعیت بهداشتی و درمانی

بهداشت و درمان یکی از مشکلات همیشگی سیستان و بلوچستان بوده و هست. سیستان و بلوچستانی‌ها همچنان از کمبود خدمات بهداشتی رنج می‌برند و این نارضایتی‌ها هم بیشتر متوجه کمبود پزشکان متخصص، نبود نیروی بومی، نبود امکانات تشخیصی درمانی و مراکز درمانی مجهز است. گاهی به خاطر نبود امکانات بویژه کمبود پزشک متخصص مغز و نخاع، ارتوپد و قلب شهروندان مجبور هستید به استان‌های همجوار بروید. ازدحام و هجوم بیماران از کشورهای همجوار نیز مشکلاتی را در بیمارستان‌ها ایجاد کرده است. ضمن آنکه گاهی تشخیص پزشکان درست نیست و دستگاه‌های تشخیصی دقیقی در برخی بیمارستان‌ها وجود ندارد، به گفته‌ی رئیس سابق بیمارستان خاتم الانبیا وضعیت بهداشت و درمان در زاهدان بهتر از شهرهای اطراف مثل خاش، سراوان، چابهار و حتی زابل است. همین مسأله موجب شده بسیاری از بیماران به بیمارستان‌های شهرشان اعتماد نکنند و مراجعه‌شان به مرکز استان افزایش یابد. ایشان به مسأله دیگری هم اشاره می‌کند و آن نه کمبود پزشک که بومی نبودن پزشکان است که موجب بی‌نظمی در رفت و آمد پزشکان و عدم تعهد کافی در برخی موارد شده است. گفته شده است که چابهار دستگاه سنوگرافی ندارد، سراوان و ایرانشهر هم با مشکلاتی در این بخش مواجه اند زابل متخصص قلب ندارد که این مسأله باعث در دسر زیادی برای مردم هست.

- مدیر کل انتقال خون سیستان و بلوچستان گفت: استان سیستان و بلوچستان بیشترین آمار مبتلایان به هیپاتیت بی در کشور را دارا هستند. 7 مرداد 95
- معاون استاندار سیستان و بلوچستان و فرماندار شهرستان ویژه چابهار: ۷۷ درصد مردم روستاهای این شهرستان فاقد آب آشامیدنی هستند. 24 تیر 95
- کودکی ۱۰ ساله از اهالی روستای کشاوری شهرستان سرباز، در حاشیه رودخانه سرباز توسط یک تمساح پوزه کوتاه (گاندو) به درون رودخانه کشیده شده و جان خود را از دست داد. 11 تیر 95
- عبدالمجید ملازهی یکی از بیماران در بیمارستان امام علی زاهدان به علت بی توجهی کارد پزشکی فوت کرد. 23 آبان 95

سایر موارد از وضعیت جامعه مدنی

- مولوی گرگیج از جمع آوری بی مورد شناسنامه های مردم ابراز نگرانی کرد ۵ بهمن ماه.
- اعتراضات مردم چابهار به علت تیر اندازی بی ضابطه ماموران به یک پژو ۴۰۵ که نزدیک بود راننده آن کشته شود. ۲۰ اسفند ۹۴
- نمازخانه بین راهی پرک کوه بیرک در مسیر شهرستان مهرستان- سراوان شبانه تخریب گردید. 11 خرداد 95
- اسید پاشی بر روی یک راننده تاکسی در خیابان طالقانی شهر زابل 31 تیر 95
- پرویز پرورده بازیکن فوتبال تیم منتخب منطقه آزاد چابهار به تورمنت ۲۰۱۶ شهر گوادر پاکستان بنابر سخت گیری های گذر مرزی و اقدام به مسافرت دریایی دچار سانحه شده و غرق شد. 7 مرداد 95
- خانه های مردم بی بضاعت روستای مراد آباد کمب چابهار توسط ماموران مسکن شهرسازی و کلانتری ۱۲ گلشهر تخریب شدند. 8 مرداد 95

- مولانا عبدالحمید، با اشاره به پیامدهای ناگوار تیراندازی ماموران انتظامی در اماکن عمومی و جاده‌های پرتردد استان، خواستار ممنوعیت این اقدام نیروهای انتظامی شد.
22 شهریور

- ماموران دولتی اقدام به تخریب منازل مسکونی و خانه‌های مردم کم بضاعت حاشیه نشین منطقه میر آباد در 2 کیلومتری شهر چابهار نمودند. 28 شهریور 95

- هشتاد قهوه خانه سنتی که به عرضه قلیان مشغول بودند در سطح شهر زاهدان جمع آوری و پلمپ کردند. 14 مهر 95

- قیصر قادری دانش آموز دبستان ادیب خیر آباد بمپور که توسط معلمش مورد تنبیه بدنی شدید قرار گرفته بود، به دلیل شدت مصدومیت در بیمارستان ایرانشهر بستری شد. 21 مهر 95

- فوت دو نفر و زخمی شدن چندین نفر و آتش گرفتن مسجد و چندین خانه به علت غیر استاندارد بودن و نداشتن کلید جعبه برق ترانس روستای چروک سرباز. 13 تیر 95

- به علت نبود زیرساخت های لازم، دو نفر از شهروندان ایرانشهری در رودخانه شهرداز و سد رودخانه مرکزی غرق شدند. 10 مرداد 95

- جمعی از ماموران امنیتی و انتظامی وارد مدرسه دینی مفتاح العلوم راسک شده و با پشتیبانی از یک فرد مدعی خواهان تصرف قسمتی از زمین مدرسه شدند. 23 مرداد 95

- خودرو حامل گازوئیل در اثر سرعت زیاد ناشی از تعقیب و گریز ماموران انتظامی در منطقه جکیگور سرباز آتش گرفت. 20 مهر 95

- به دلیل نبود زیرساخت های لازم پیر مرد ۶۰ ساله چابهار در دریای چابهار غرق شد و جان خود را از دست داد. 19 مهر 95

- رحمانی فضلی، وزیر کشور، در سخنانی درباره نبود توازن و تعادل، نابرابری، حاشیه نشینی، توزیع نامناسب امکانات، فقر عمومی گفت که اگر ۱۰ دقیقه از مرکز سیستان و بلوچستان دور شوید ۲۰۰ هزار نفر در امکانات یکصد سال پیش زندگی می کنند. 7 آبان 95

- مولانا عبدالحمید از تخریب منازل مردم در حاشیه زاهدان انتقاد کرد. 6 آذر 95

- تجمع اهالی دهستان سورک جاسک برای جلوگیری از تصرف زمین ها خود. 15 آذر 95

- ماموران شهرداری به همراه نیروی انتظامی در زاهدان با تیراندازی و تهدید مردم فقیر حاشیه شهر زاهدان اقدام به تخریب خانه های آنها کرد. 23 آذر 95

❖ وضعیت امنیت و نا امنی

نا امنی های سیستماتیک

از سال ۱۳۸۸ سپاه پاسداران به طور رسمی مسئول تامین امنیت بلوچستان شده است و یکی از سیاست های فعالانه اش، توزیع سلاح بین قبایل و مردم بلوچ بوده و مدعی شده که این اقدام به منظور تامین امنیت توسط خود بومیان است؛ اما عملاً این موضوع باعث افزایش چشمگیر ناامنی شده و بارها سلاح های این ارگان در دست سارقان و شرورها هم مشاهده شده است که اکنون باعث شده گمانه زنی هایی جدی در بین آحاد مردم بلوچ و فعالان اجتماعی و سیاسی بوجود بیاید مبنی بر اینکه بسیاری از این ناامنی ها توسط خود ماموران امنیتی و انتظامی بوقوع می پیوندند که از آن تحت عنوان هایی همچون «ناامنی های مدیریت شده و سیستماتیک» و یا «ناامنی های مشکوک» یاد می شود. بسیاری از موارد اتفاق افتاده در سالهای پیش که برخی از آنها را در ذیل ذکر خواهیم کرد، اذهان عمومی را بیش از پیش به سمت عنوان هایی چون «ناامنی های مدیریت شده و سیستماتیک در بلوچستان» توسط حاکمیت، سوق می دهد. از دیگر دلایل سیستماتیک بودن ناامنی ها در بلوچستان میتوان به قربانیان اشاره کرد. تقریباً همه ی قربانیان این اتفاقات و سرقت های مسلحانه مردم بومی بلوچ هستند و هیچ گزارش و خبری در رابطه با تعرض به مثلاً یک شهروند زابلی و یا فردی خارج از استان دیده نمی شود.

موضوع "نا امنی های سیستماتیک" اکنون تبدیل به سخن اول در بلوچستان شده و مردم بر سر سفره های خود پیوسته از آن صحبت می کنند و ائمه جمعه بارها به

درخواست مردم در این باره سخنرانی کرده و از سپاه خواسته اند سیاست مسلح کردن عشایر بلوچ را ملغی کرده و سلاح فقط به دست ارگان های امنیتی باشد. از سوی دیگر آنچه بیش از همه جامعه و فعالان حقوق بشری بلوچ را نگران کرده رویکرد خود نیروهای انتظامی و قضایی در مقابل موضوع ناامنی است که اولاً اقدام به پیگیری پرونده و دستگیری عاملین نمی کنند و در صورت پیگیری درخواست مدارکی غیر قابل دسترس مانند چندین شاهد می کنند و بدین ترتیب پرونده را مختومه اعلام و یا آن را نزاع طایفه ای معرفی و پرونده را مختومه اعلام می کنند. ثانیاً زمان دادرسی به پرونده آنقدر طولانی و پرهزینه می شود که افراد ناامید از به نتیجه رسیدن پرونده، آن را رها می کنند.

گزارش های از این دست:

- پرویز نارویی فرزند خدا نظر ۱۳ ساله در زاهدان با ضرب چاقو کشته شد او اخر اسفند
- احسان شه بخش از طایفه یارمحمد زهی در زاهدان با ضرب چاقو کشته شد. او اخر اسفند
- یک جوان بلوچ در که مشخصات او به فعالین بلوچ نرسیده در زاهدان با ضرب چاقو کشته شد. در او اخر اسفند
- یک جوان دیگر بلوچ در که مشخصات او به فعالین بلوچ نرسیده در زاهدان با ضرب چاقو کشته شد. در او اخر اسفند
- مولانا عبدالحمید از قتل های زنجیره ای زاهدان که توسط افراد ناشناس جوانان بلوچ با چاقو کشته می شوند اظهار نگرانی کرد- 28 اسفند 94
- یک شهروند بلوچ بنام حاج عزیز کردی تمندانی فرزند حاج یعقوب کردی توسط افراد ناشناس ترور شد. 13 فروردین
- "احمد صحوبی" به همراه چهار نفر دیگر از همراهانش در منطقه علی آباد چانف از توابع نیکشهر توسط ماموران کشته شده اند. ماموران اعلام کردند که این افراد جزو گروه مجاهدین خلق بودند اما گزارشات مردمی حاکی از آن است که این افراد تامین گرفته و وارد کشور شدند و سپس کشته شدند. 15 فروردین

- عبدالمالک نارویی پرستار بخش اطفال بیمارستان ایران ایرانشهر در منزلش با ضربات چاقو کشته شد. 12 اردیبهشت 95
- قتل مشکوک ۳ شهروند در منطقه کارخانه نمک زاهدان - 24 اردیبهشت 95
- جسد یک شهروند بلوچ با ظاهر مذهبی که اعدام شده است در جنگل دلند استان گلستان یافت شد. 8 اردیبهشت
- 8 اردیبهشت محمد تاج یکی از جوانان نصیرآباد از سوء قصد افراد ناشناس جان سالم بدر برد.
- افراد ناشناس به خودروی مولوی ادهم آسکانی رئیس شورای روستای چاه جمال آتش گشودند. 21 تیر 95
- اسلم سردارزهی شهروند چابهار توسط افراد ناشناس ترور شد. 9 مرداد 95
- کودک 11 ساله حاتم فرزند اسلم سردارزهی شهروند چابهار توسط افراد ناشناس ترور شد. 9 مرداد 95
- جسد یک فرد ناشناس که آثار شکنجه در بدن او دیده شده در چاه جمال ایرانشهر پیدا شده است. 13 مرداد 95
- جسد حلق‌آویز شده عامر ستوان، رئیس اداره برق شهرستان سرباز در منزل مسکونی اش پیدا شد. 10 شهریور 95
- قتل عبدالرئوف جدگال کودک چابهار در تیراندازی افراد مسلح به یک خودرو در چابهار که موجب اعتراضات گسترده ای در بین مردم چابهار شد. 23 شهریور 95
- یحیی فرزند چراغ اهل زرآباد در اثر تیراندازی افراد ناشناس از ناحیه قفسه سینه مورد اصابت گلوله قرار گرفت. 4 مهر 95
- مولوی چابهار از نا امنی های چابهار انتقاد کرد. 7 مهر 95
- مولوی کوهی از نا امنی های سرباز انتقاد کرد در تاریخ 8 مهر 95
- فاروق سراوانی در اثر تیراندازی افراد ناشناس در ورودی سراوان ترور شد. 18 مهر 95

- امید علی در اژهی در اثر تیراندازی افراد ناشناس در ورودی سراوان ترور شد. 18 مهر 95

- سارقان مسلحی که در حومه سراوان از مردم اخاذی و سرقت می کردند پس از غافلگیر شدن و تعقیب توسط مردم دهستان اسفندک وارد پایگاه بسیج آسپنج سراوان شده و با حمایت نیروهای سپاه از پایگاه خارج شدند. 26 مهر 95

- مولوی فتحی محمد نقشبندی از ناامنی ها شهرستان سرباز انتقاد کرد 27 مهر 95

- در اثر تیر اندازی راکبان خودرو پژو در خیابان کارگر ایرانشهر به راکبان خودروی پراید دو نفر از سرنشینان پراید کشته شدند. 5 دی

- غلام حسین در اژهی توسط افراد ناشناس در خیابان مولوی شهداد سراوان ترور شد. 29 مهر 95

- عزیز هوتی یکی از مالباختگان کیشکور خودرو توسط مالباخته دیگر به نام م. نیکشهری کشته شد. 14 آذر 95

- «امان الله» معروف به «ملنگ نهتانی» کشته شد. 25 آذر

فعالیت گروه های مسلح

در جوامع توسعه یافته معمولاً گروههای فکری و سیاسی، اقلیتهای قومی و دینی و هر گروه دیگری که دارای اندیشه و تفسیر متفاوت با قدرت هست به رسمیت شناخته میشوند و این گروهها میتوانند از کانالهای متفاوت بر سر عملکرد قدرت چانه زنی نمایند. وجود قوانین منعطف و ضمانتهای لازم برای اجرای این قوانین و همچنین نظارتهای رسانه ای و مدنی بر عملکرد دولتها در این کشورها، عموماً دست قدرت در تخطئه نمودن خواست گروههای سیاسی و فکری و اقلیتهای را بسته و یا لافل بسیاری محدود میکند. متأسفانه در ایران قوانین در بسیاری موارد کلی و غیر شفاف، انعطاف حاکمیت در به رسمیت شناختن دیگران بسیار پایین و نهادها و مراکز نظارتی یا وجود ندارند و یا در پایین ترین حد راندمانی قرار دارند. این مشکلات باعث شده است تا گفتگو و دیالوگ در میان حاکمیت و بدنه ی جامعه و کسانی که دارای اندیشه های متفاوت هستند در پایین ترین حد خود باشد و عملاً این افراد یا گروهها راهی برای بیان خواستها و تذکرات خود نیابند و در نهایت گاهی این عدم

تمکین حاکمیت در شنیدن صدای این گروهها منجر به تشدید تنش و بروز رفتارهای قهری از سوی طرفین میگردد، در مناطق اقلیت نشین به طور عام و مناطق بلوچ نشین به شکل خاص در طی سالهای گذشته هیچ نشان امیدوار کننده ای از تمایل حاکمیت در به رسمیت شناختن گروههای فکری و سیاسی این مناطق به چشم نمیخورد و تا به امروز سیاست حاکمیت استفاده از زور و ارباب در خاموش کردن هرگونه صدای متفاوت در این مناطق بوده است. همین مهم باعث شکل گیری برخی گروهها با مشی غیر صلح آمیز در این مناطق شده است که آمار درگیری ها را بالا برده است. حل این مشکل به جز با گفتگو و به رسمیت شناخته شدن عملی نخواهد بود.

- دو تن از ماموران انتظامی در درگیری با به گفته آنها "اشرار" در ایرانشهر کشته شدند. 2 بهمن 94

- انفجار دو بمب در شهر جالق و سراوان باعث کشته و زخمی شدن تعدادی شدند 15 دی 94

- معاون استاندار و فرماندار ویژه چابهار گفت: بر اثر انفجار نارنجک دست ساز چند جوان شهرستان، دو نفر در منطقه آزاد تجاری چابهار زخمی و راهی بیمارستان شدند. 1 فروردین 95

- در خیابان روزبه (امام علی) ایرانشهر درگیری بین ماموران و افراد ناشناسی رخ داده که در نهایت به کشته شدن ستوان یکم تقی زاده رئیس اداره جرائم جنایی منجر شده است. 12 فروردین

- انفجار بمب حوالی پاسگاه انتظامی جالق سراوان. 28 اردیبهشت 95

- سعید منتظر المهدی سخنگوی پلیس اعلان کرد که تعدادی از اعضای گروه جیش العدل در شهرستان خاش با پلیس درگیر شده اند. 24 خرداد 95

- حمید رضا ضیا الدینی از تکاوران لشکر ۴۱ ثارالله کرمان در درگیری با افراد مسلح کشته شده است. 12 شهریور 95

- چند سرباز کلانتری 12 سراوان در حمله افراد مسلح زخمی شدند. 7 مهر 95

- انفجار نارنجک دستی در یک منزل مسکونی در دهستان "نایگون" شهرستان ایرانشهر ۴ کشته و یک زخمی برجای گذاشت. 11 آبان

- بر اثر انفجار یک تله انفجاری توسط گروه جیش العدل در منطقه «کوهک» سراوان دو نفر از نیروهای مهندسی سپاه پاسداران مجروح شده‌اند. 21 آذر

- سپاه پاسداران اعلام کرد که در پی درگیری نیروهای این نهاد با یک گروه مسلح مخالف جمهوری اسلامی در شهرستان سراوان در استان سیستان و بلوچستان، یک پاسدار کشته و یک پاسدار دیگر مجروح شده است. 30 آذر